

Beginnend *Bijbellezen*

Het verhaal van de Bijbel op eenvoudige manier verteld

8. De bouw van een stad en een toren

Lezen: Genesis 10 en 11

Stambomen

Veel mensen vinden de stambomen (geslachtsregisters) in de Bijbel heel saai. Maar God zal ze niet voor niets hebben laten bewaren, en daarom zal het toch wel de moeite waard zijn ernaar te kijken. De meeste stambomen in de Bijbel zijn anders dan wij gewend zijn. Je ziet er namelijk niet van een bepaalde man en vrouw al hun kinderen met hun vrouwen of mannen, en de kinderen die zij hadden, en ga zo maar door. Wat je in de Bijbel (meestal) ziet, is een lange lijn van één man naar de volgende. Dat komt omdat de makers van die stambomen eigenlijk terugkeken: van Noach naar Adam, van Abraham naar Noach, van David naar Abraham, van Jezus naar David. Dit heeft alles te maken met Gods beloften aan mensen. Er wordt (bijna) alleen maar verteld over mensen voor wie die beloften zijn. Van de eerste mensen lezen we wel iets over de nakomelingen van Kaïn, maar dat is vooral omdat veel van hen slechte dingen deden en een hekel hadden aan de mensen die God wilden dienen. Noach stamde af van Set, de zoon die Adam en Eva kregen in plaats van de vermoorde Abel. De nakomelingen van Set hadden het vaak moeilijk, omdat zij de andere mensen waarschuwden voor hun slechtheid. Dit moet eerst wel allemaal verteld worden, om te weten waarom de zondvloed kwam. Ook wordt er na de zondvloed verteld over de nakomelingen van de drie zonen van Noach. Dat is gedaan zodat we iets zouden weten van de volken die ontstonden en een rol speelden in de geschiedenis van het volk Israël. Maar daarna gaat het alleen verder met de nakomelingen van één van de zonen van Noach: Sem.

Het interessante in de stambomen is verder, dat je iets te weten kunt komen over hoe lang een periode in de geschiedenis duurde. Want in het boek Genesis wordt verteld hoe oud een man was toen hij de zoon kreeg, die de 'eerstgeborene' werd genoemd. Niet altijd omdat hij als eerste werd geboren, maar omdat hij de belangrijkste zou zijn, de 'erfgenaam' van Gods belofte. Zo kun je uitrekenen dat er een tijd lag van 1656 jaar tussen de schepping van Adam en de zondvloed (die dan in 2390 jaar voor Chr. plaatsvond). Ongeveer honderd jaar vóór de zondvloed werden Sem, Cham en Jafet geboren. Noach stierf 350 jaar na de zondvloed, en rond die tijd werd Abram geboren. Mischien heeft Noach hem nog wel gezien.

De mensen vinden een goede woonplaats

Hoofdstuk 10 van Genesis vertelt welke volken er zijn ontstaan uit de drie zonen van Noach. Dat ging eerst heel langzaam. Sem kreeg twee jaar na de zondvloed pas zijn eerste zoon. Maar voordat die zoon weer kinderen had ... duurde dat toch minstens 16,17,18 jaar. Sem leefde na de zondvloed nog 500 jaar en kreeg veel kinderen; misschien elk jaar wel één. Met de jaren kwamen er dus steeds meer mensen. Maar ze deden niet wat God had gezegd: ze verspreidden zich niet over de hele aarde, want ze wilden liever bij elkaar blijven. Ze konden natuurlijk niet op een kluitje blijven wonen, maar er was ruimte genoeg om een stuk land naast dat van je ouders te bewerken voor het houden van vee en het verbouwen van eten. Zo werd het bewoonde gebied wel steeds groter, zonder dat de bewoners ver van elkaar woonden.

Toen het water van de zondvloed zakte, was de ark vastgelopen op het gebergte Ararat. Er ligt een gebergte met die naam helemaal in oosten van het tegenwoordige Turkije, bijna aan de grens met het tegenwoordige Iran. Als dit hetzelfde gebergte is, zijn de mensen van daaruit langs één van de grote rivieren de Tigris en de Eufrat getrokken naar een vlakte

die Sinear wordt genoemd. Die ligt in wat we nu Irak noemen.

De eerste machthebber op aarde

In dit hoofdstuk worden geen leeftijden genoemd, dus we kunnen niet zien wie van de nakomelingen van Cham en Sem in dezelfde tijd leefden. Maar er staan wel wat andere dingen in; zoals dat Cham een kleinzoon had die Nimrod heette. Hij wordt de eerste 'machthebber' of 'heerser' genoemd. Iemand die dus macht uitoefent over anderen. Van hem wordt verteld dat hij de beste jager op aarde was. De mensen keken dus naar hem op, en waren misschien ook wel bang voor hem. En uit angst komt onderworpenheid voort.

De mensen willen een veilige woonplaats voor zichzelf

Hij ging 'steden' bouwen in een gebied dat lag in het tegenwoordige Syrië en Irak. Nu moeten we ons bij steden niet voorstellen dat ze heel groot waren. In de Bijbel is iets wat veiligheid biedt al gauw een stad: een aantal stenen huizen bij elkaar, later met een muur er omheen. Het was een begin van de grotere steden die hier later uit ontstonden, zoals Ninevé.

Eén van de belangrijkste redenen om steden te bouwen was dat de mensen God niet geloofden. Ze vertrouwden Hem niet en moesten daarom een eigen zekerheid zoeken. Hetzelfde zie je later in het opbouwen van legermachten.

Eén van de ‘steden’ die Nimrod bouwde was Babel in dat gebied Sinear waar kennelijk de meeste mensen woonden. Dat ze in die tijd bekend waren met het maken van stenen voor de bouw, lezen we in hoofdstuk 11: “Ze zeiden tegen elkaar: ‘laten we van klei blokken vormen en die goed bakken in het vuur.’ De kleiblokken gebruikten ze als stenen, en aardpek als specie. Ze zeiden: ‘laten we een stad bouwen ...”.

De toren van Babel

Wat de mensen toen bedoelden met de bouw van Babel, is te zien in wat volgt: “... met een toren die tot in de hemel reikt.” Ze konden toen nog geen torens bouwen van een kilometer hoog, zoals nu. Maar er is geen verschil in wat ze ermee wilden uitdrukken: wij zijn machtig, wij kunnen alles, wij zijn goden. Het was namelijk een bewuste daad om God ongehoorzaam te zijn: “Dat zal ons beroemd maken, en dan zullen we niet over de hele aarde verspreid raken.”

God grijpt in

Van de oudheid is te zien dat niet veel mensen in God willen geloven. En de mensen die misschien nog wel van goede wil zijn, worden door de grote meerderheid van hen die niet geloven beïnvloed. Vóór de zondvloed waren er een

tijdje twee aparte groepen: de ‘zonen van God’ en de ‘kinderen van mensen’ (ongelovigen). De zonen van God konden toen de ongelovige mensen nog goede raad geven. Maar toen de twee groepen met elkaar gingen trouwen werd de wereld zo verdorven dat God een einde daaraan maakte met de zondvloed. Om ervoor te zorgen dat dit niet nog een keer ging gebeuren, greep God in.

Hij wist natuurlijk wat zij dachten en deden; en ook hoe het verder zou gaan als ze zo doorgingen: “... wat ze nu doen is nog maar het begin. Alles wat ze verder nog van plan zijn, ligt nu binnen hun bereik”. Want zoals we weten is de mens zeer vindingrijk en kan ook inderdaad heel veel. De laatste honderd jaar is dat wel heel duidelijk geworden. Hij keek het een tijdje aan en greep toen in. Niet zo erg als bij de zondvloed – er vielen geen slachtoffers – maar door ervoor te zorgen dat er nou precies gebeurde wat zij niet wilden.

Het ontstaan van de talen

Als je samen dingen wilt doen, moet je dezelfde taal spreken. In onze tijd is de ontwikkeling, die er op alle terreinen is, alleen mogelijk geworden door één taal te spreken. Zo kun je kennis en ervaring delen. Maar in Gods plan was het in de tijd van Noach en zijn nakomelingen veel te vroeg. Er waren toen nog geen verschillende talen; dus door hen allemaal een andere taal te laten spreken, zouden ze elkaar niet meer kunnen begrijpen. En dat is wat God deed. De mensen moesten toen wel stoppen met het bouwen van die toren, want hoe legde je elkaar uit wat er gedaan moest worden? Daarna gingen mensen die dezelfde taal hadden groepjes vormen, en zij trokken dan weg om samen ergens anders te gaan wonen.

De mensen verspreiden zich over de aarde

De stamboom in hoofdstuk 10 vertelt waarschijnlijk over de verspreiding van alle mensen over een groter gebied, na deze taalverwarring bij de bouw van de toren van Babel. Zo gingen de nakomelingen van Jafet wonen in gebieden langs de noordelijke Middellandse Zee, en rond de Zwarte Zee en de Kaspische Zee. Dus zeg maar het tegenwoordige Turkije en ten noorden van Iran. De nakomelingen van Cham gingen wonen in een breed gebied rond het oostelijke en zuidelijke deel van de Middellandse Zee, tot in het tegenwoordige Syrië en Irak. De nakomelingen van Sem woonden oostelijker van de nakomelingen van Cham, in het tegenwoordige Syrië, Irak, Iran, Arabië en nog wel verder weg. Van daaruit hebben de mensen zich over de hele aarde verspreid. Dus jij en ik stammen af van één van deze drie zonen van Noach.

In dat verband is het volgende misschien niet onbelangrijk. Iedereen is wel bekend met de term 'antisemitisme'. Hier wordt Jodenhaat mee bedoeld. Maar eigenlijk is dit niet juist. Want veel mensen van andere volken in het Midden-Oosten stammen ook van Sem af, en zijn dus ook Semieten. Het zou dus beter zijn de zaak gewoon bij de naam te noemen: 'Jodenhaat'.

De stamboom van Sem tot Abram

Voordat God de volgende stap in zijn plan zet, vertelt de Bijbel eerst wie de man is die de drager, erfgenaam, van Gods belofte wordt. In hoofdstuk 11 staat daarom weer een stamboom: die van Sem tot Abram. Wat in deze stamboom opvalt, is dat de genoemde mannen op steeds jongere leeftijd de volgende zoon van de belofte kregen, en dat zij steeds korter leefden. Werd de zoon van Sem nog 438 jaar, de grootvader van Abram 'nog maar' 148.

Daarna komt er nog een kort stukje over de familie van Abram: wie zijn vader was, zijn broers en zijn neef. Al die familieleden zouden later een rol spelen in het leven van Abram en zijn nakomelingen (behalve zijn broer Haran, want die overleed nog voordat het eigenlijke verhaal van Abram begon).

J.K.D.

Afbeeldingen: arkdiscovery.com; wikipedia